

מקורות שואלת פונדה

המשפחה הקולנועית המפורסמת ביותר, מאז מותם של האחים בארימור, היא ללא ספק משפחת פונדה. זו יכולה לזכות לעצמה תכונה אחת שאפילו לבארימורים למיניהם לא היתה: כל אחד מהם שונה לחלוטין מן האחרים. ושונה מכולם - הוא האבא, ראש השושלת. האיש שבג-ללו הפכו שני צאצאיו, להכעים, לשחק נים.

הנרי פונדה, שבימים אלה, בן 68, הוא מגלם את ראש הסי.איי.איי. בסרט הנחש, שמצלם הבמאי הנרי ("הטורצים") ורנאי

פונדה ב"ענבי זעם" (1940) משתפרים, משתפרים

בפריו, נזכר לאחרונה כיצד החל ב"קריארה שלו. ידידה של המשפחה, ב" שם דורותי בראנדו, שהיתה אמו של מרלון, היתה זקוקה באותו זמן לשחקן צעיר לאחת ההפקות שלה. מאחר שלא ידעתי כיצד לסרב, הסכמתי." מאז, הוא המשיך להסכים במשך 40 שנה.

היום, אין לו כל חששות בקשר ל"קריארה שלו. "זה טוב ויפה להוסיף בענבי זעם ובגו המושבעים. אבל כדי לזכות בתפקידים כאלה, צריך להסכים ולהוסיף גם בטקס והנערה הרווקה.

בסופו של דבר, למרות הפירסום, ה"זוהר ומספר התפקידים המוצלחים שזכה להם בקולנוע, הוא בכל זאת מעדיף את התיאטרון. למרות ששם, רואים בו מעין תופעת טבע בלתי מתקבלת על הדעת.

תמיד אמרו עלי שאני מקרה פסיכי, משום שאני מתרגש לפני בכורה. איני מחכה אלא להודמנות לצאת ולהראות לקהל מה אני יודע."

להבדיל משחקני קולנוע רבים אחרים, החזרה מדי ערב על אותו תפקיד אינה לטורח בעיניו. "ככל שאתה מוסיף יותר, משתפר הביצוע."

לימוד משחק? הוא למד תוך כדי משחק, בקיץ ובחורף, בהצגות יומיות ובהצגות ערב, בסרטים ובמחזות. "זה היה נפלא. חבל שאין זה עוד כמו ב"אתם הימים" הוא אומר. שכן היום, הול"כים לאוניברסיטה, לומדים בסטודיו, מוציאים דוקטורטים בפסיכואנליזה. אבל כמה שחקנים כמו הנרי פונדה רואים בזמן האחרון?

תדרוך

תל-אביב

*** התפוז המיכאני (פאר, אנגליה) - זכותו של אדם לבהור בין טוב לרע, האלימות כאורח-חיים של יום-יום, הערכים המפוקפקים של האומנות ועוד דברים רבים - אפשר למצוא ב"סרט בלתי רגיל זה של סטנלי קובריק. לא להחמיץ.

ירושלים

** המפתח לקשר (עדן, ארצות-הברית) - סרט-מתח המנסה לעמוד על זכויות הממשל לפרוץ לתוך חיי-הפרט. את המטרה אינו משיג, אבל הוא דווקא מותח בכמה משלבים. עם ג'ורג' ספארד.

חיפה

*** מרק ברנוז (פאר, ארצות-הברית) - האחס מארקס משתוללים במלוא-אונם, בסרט ישן שיעלה דמעות של צחוק בעיני כל דוברי האנגלית. מ"עולים לא נראו פוליטיקאים, מאהבים, מנהיגים אומות, וסתם אנשים מכובדים. המופעים יותר מאשר ב"החיים"

נוהאור לחושך

- ובחזרה

ברנשטיין־כהן: עיוורון בעיניים פקוחות

אבל ללא השראה גדולה, כשהמדובר בהפיכת דיאלוג תיאטרלי לדיאלוג קולנועי, המוסיקה משתדלת להטביע את הכל בים של סכרין - מתקבל סיפור כנה ונוגע־ללב, בעיקר בשל נוכחותם של מרים ברנשטיין־כהן והשחקן האמריקאי הצעיר זלמן קינג. שני אלה מצליחים איכשהו להעביר אל הצופה את האמת שברגשותיהם.

לא ביום ולא בלילה (סטודיו, תל-אביב, ישראל) - המחזה של אברהם רז, אשר הוצג בהצלחה ניכרת בכל רחבי הארץ, סיפר על מגישה מזוהה בבית-חולים, בין צעיר שנפגע בעיניו, ההולך ומתעוור, לבין ישישה הסובלת ממחלת עיניים, ההולכת ומחלימה. כשהרקע היה המצב הביטחוני שלאחר מלחמת ששת הימים, והפגישה בין דורות שונים בארץ, מצא המחזה אזניים קשובות רבות. המעבר אל בד הקולנוע חייב כמה שינויים - שאינם דווקא מן המבורכים ביותר. למשל, שפת הדיבור הפכה לאנגלית - דבר שאינו בדיוק טבעי כשהמדובר בשיחת-חולין המתנהלת בין כמה ותיקים בארץ המאושפים בבית-החולים. שנית, הצעיר היה לאמריקאי - כנראה כדי להקסים את השוק מעבר לאוקיאנוס.

הפיכת אחת משתי הדמויות הראשיות ללא-ישראלית, נוטלת מן המחזה את האפשרות להפגיש, בין דור האי-דיאלטיים של העבר, לדור המתהלך באפילה של היום, כששניהם ישראלים באותה המידה.

ללא בסיס זה, נהפך הסרט לסיפור רגשני מאוד על בחור שאשליותיו וראייתו הולכים לאיבוד - ולעומתו ישישה שלא הגיל ולא הראייה מסוגלים להפריך את החלום שהיא בנתה לעצמה, ולא חשבו אם הוא אמת או דמיון. אם כי הגישה לדמויות קצת שטחית, הבימוי מקצועי,

הפסיכי בחלון

האחורי

גייסלר וסטיוארט: היצ'קוק במיקלחת

רחב-שוליים, כמו ז'אן פيار מלוויל. באחת הלילות עובר עליו סיט שמזכיר את ורטיגו. ואילו הארוסה, אלכסנדרה סטיוארט, מסתרקת ומתאפרת באחת הסצנות בדיוק בנו"סח של גרייס קלי. הסיפור עצמו די מותח, גם אם אינו בנוי למופת כמו סיפוריו של היצ'קוק. המישחק גם הוא אינו מן המשובחים ביותר. אבל לעומת זאת, יש הרבה יותר נשים ערו"מות מאשר אצל היצ'קוק.

הסקרן (תמר, תל-אביב, הולנד) - פיס דה-לה-מארה הוא במאי צעיר ונחמד, העושה סרטים פור-נוגרמיים כדי להתפרנס, סרטים קצרים כדי לזכות בפר"סים בינלאומיים בפסטיבלים (והוא כבר זכה בכמה) וסרטי-עלילה כדי להשתעשע. הוא אוהב את ספרות-המתח האמריקאית ואת אלפרד היצ'קוק, והוא אחד המטורפים האמיתיים לקולנוע.

הסקרן הוא סיפור על סטודנט לרפואה (דיטר גייסלר), שבמקום לדגור על ספרים, דוגר על חור בקיר, שמעברו השני מתגורר סיפוס מזוה, המבלה בצורה מזוהה עוד יותר עם נערות יפהפיות מסתוריות. אל העלילה מצטרפת גם ארוסתו של הסטודנט, עיתונאית-אופנה החוקרת מקרה-רצח בו היתה מעורבת דוגמנית. והרי לכם הדייטה בשלמותה.

אלא שלאחר כמה דקות, וזה באמת לא דורש זמן רב, יכול הצופה להתחיל ולהשתעשע בזיהוי ההשראות השונות שהביאו לעלילה זו. למשל, הצצה מתוך חור בקיר לקוחה מסיפור-מתח של רוס מקדונאלד. ההרגל להציץ לחיי אחרים ולהסיק מתוך כך מסקנות שאינן תמיד נכונות, הם הסימנים האופייניים לחלון האחורי.

בסצנה אחת מתגנב הגיבור לתוך המקלחת בה מתרחצת ארוסתו, בדיוק כמו בפסיכו, אלא שכאן אין רצח, אלא נשיקה.

בתוך ביתו, מסתובב הסטודנט עם כובע סטטסון לבן

שחור

על לבן

קאלפ: לא יוצלח בפעולה

לפניה, כדי שפרטים לא ילכו לאיבוד. נוסף לכך, הוא מנסה להתחיל כל סצנה מן הקצה ההפוך למתקבל על הדעת.

התוצאה: סרט מבלבל, בעל קצב בלתי-אחיד לחלוטין, עם כמה רגעים מותחים - והרבה מאוד חומר-רקע משעי"מם ביניהם.

היקי זבוגס (אופיר, תל-אביב, ארצות-הברית) - הצמד רוברט קאלפ וביל קוסבי, שהומיעו תקו"פה ארוכה יחד באני מרגל בטלוויזיה, החליטו כנראה להמשיך את שיתוף-הפעולה על הבד, אבל בנוסח שונה. גם כאן הם מתמודדים עם עולם הפשע, אבל במקום ההברקות של הסידרה, שהיתה מלווה תמיד מעשי ליי-צנות קלילים, הופכים כאן השניים לשותפים במישרד-חקי"רות פרטי מרופט ומחוסר הצלחה. בדרך מיקרה הם מעורבים במרשה של שוד בנק והפצת השטרות הגנובים, כשמו"לם כנופיות מאורגנות היטב של העולם התחתון.

זה צריך היה להיות כמובן סיפור ריאליסטי, המראה את לוס-אנג'לס ללא קישוטים ופאר, ומתאר גיבורים כבני-אדם: האלכוהול נכנס להם קצת יותר מדי לדם, והכסף חסר להם קצת יותר מדי בכיס, מכדי שינקטו תמיד בכל אמצעי הזהירות הדרושים.

עד כאן, הכל טוב ויפה. אלא שרוברט קאלפ החליט גם לביים את הסרט. אך מאורו זה סירטו הראשון, מצא כנראה לנכון להראות שהוא יודע לעשות את מלאכתו טוב יותר מאחרים.

הוא נוהג במצלמת הקולנוע כאילו צילמה עבור המסך הקטן, ומכאן שאסור לה להתרחק יותר מדי מן הנעשה